

MODEL AS-AD

MODEL AS-AD

- Model AS-AD bude reflektovat změny cenové hladiny
- Cenová hladina= všeobecná úroveň cen (měří se pomocí cenových indexů); s růstem cenové hladiny musejí ekonomické subjekty vydávat na stejné množství statků a služeb větší množství finančních prostředků
- Bude se tedy jednat o vztah cenové hladiny (P) a reálného produktu (Y)
- Bude nás zajímat např. rovnovážný produkt a jakým způsobem lze ovlivnit reálný produkt a jaký efekt to může mít na cenovou hladinu
- AS=agregátní nabídka AD=agregátní poptávka

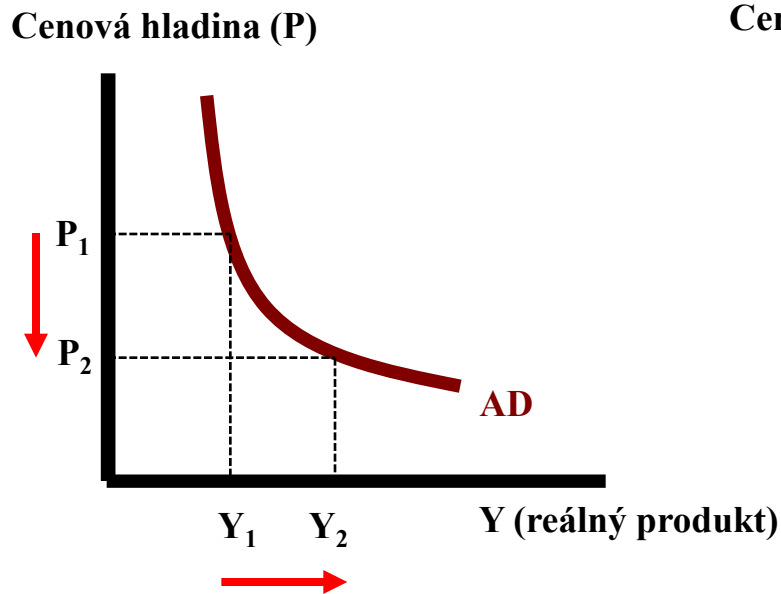
AGREGÁTNÍ POPTÁVKA (AD)

- Agregátní poptávka (AD) = ukazuje různá množství reálného produktu, která chtějí ekonomické subjekty (domácnosti, firmy, stát a zahraničí) koupit při různých úrovních cenové hladiny
- AD se dá také definovat jako celkové zamýšlené výdaje všech subjektů v ekonomice při určité cenové hladině
- Jaký bude tvar křivky?

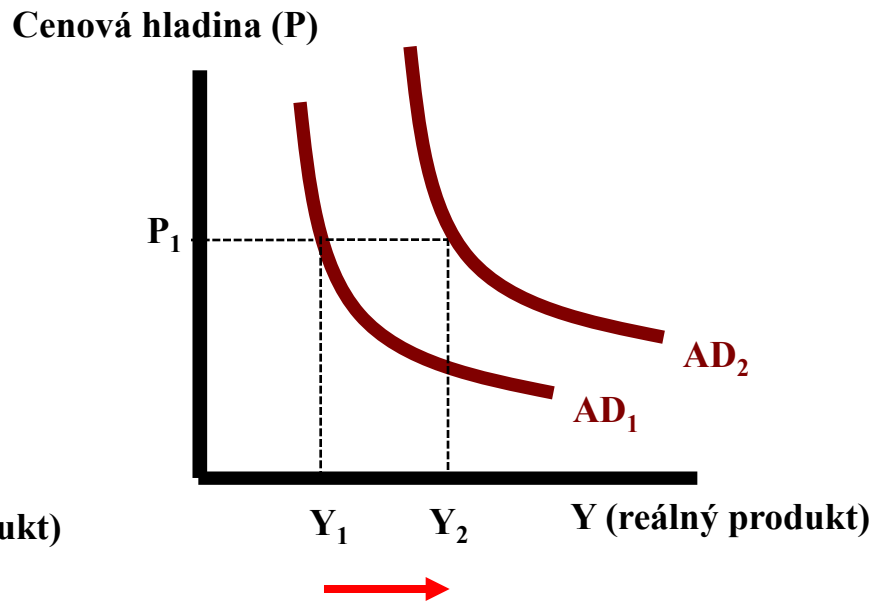

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA (AD)

a) Vliv změny cenové hladiny – způsobuje posun po křivce AD

b) Ostatní vlivy – způsobují posun celé křivky AD

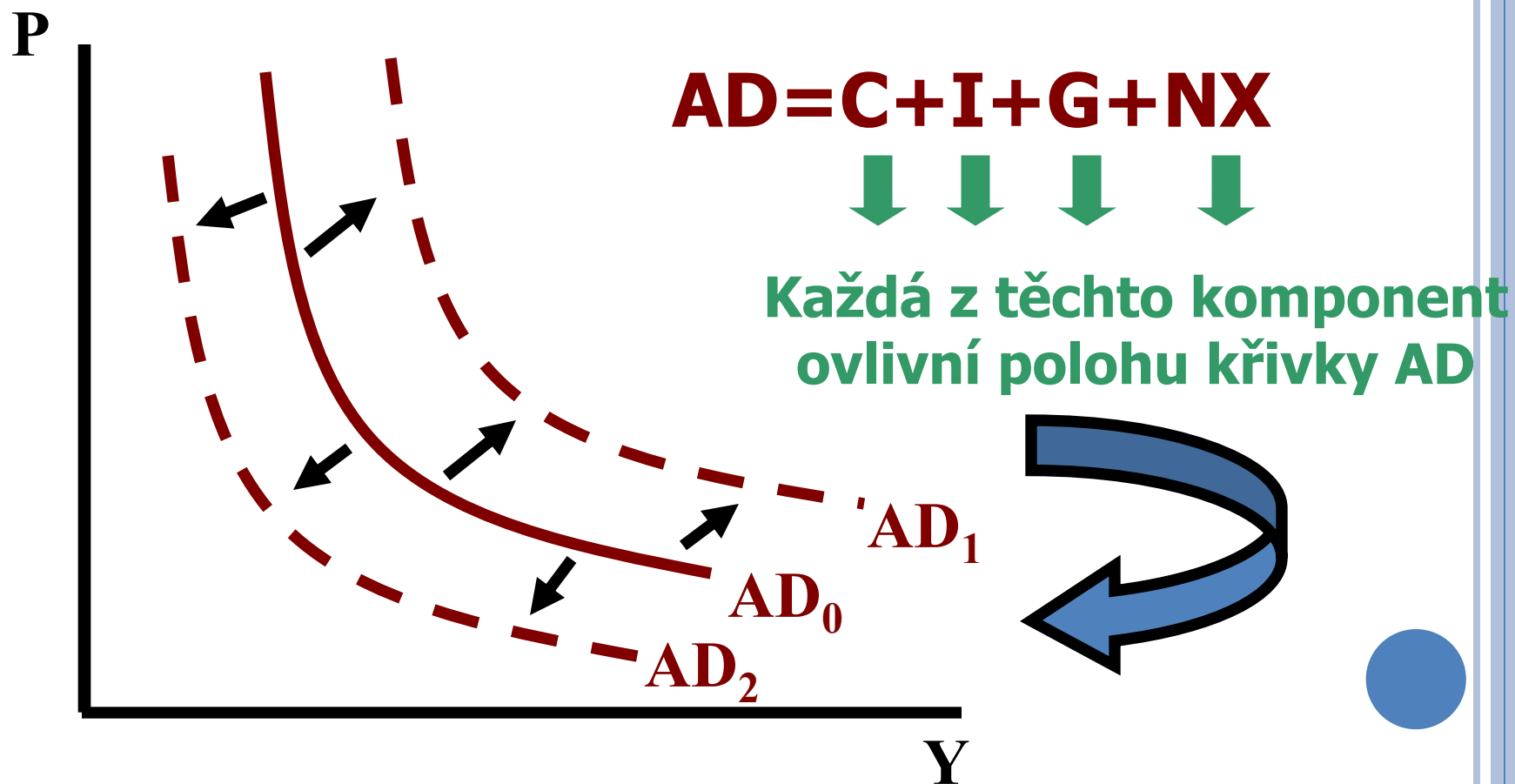

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA (AD) – POSUNY PO KŘIVCE AD

- **Efekt bohatství** (zvýšení P snižuje reálnou hodnotu peněžních zůstatků – finančních aktiv a omezení jejich výdajů)
- **Efekt úrokové míry** (zvýšení P vede ke zvýšení poptávky po penězích a tím pádem i úrokové míry a snížení spotřebních a investičních výdajů) – odložení na později
- **Efekt mezinárodního obchodu** (růst cenové hladiny způsobuje preferenci dovozů a snížení poptávaného množství reálného domácího produktu)

ZMĚNY POLOHY KŘIVKY AD

ZMĚNY POLOHY KŘIVKY AD

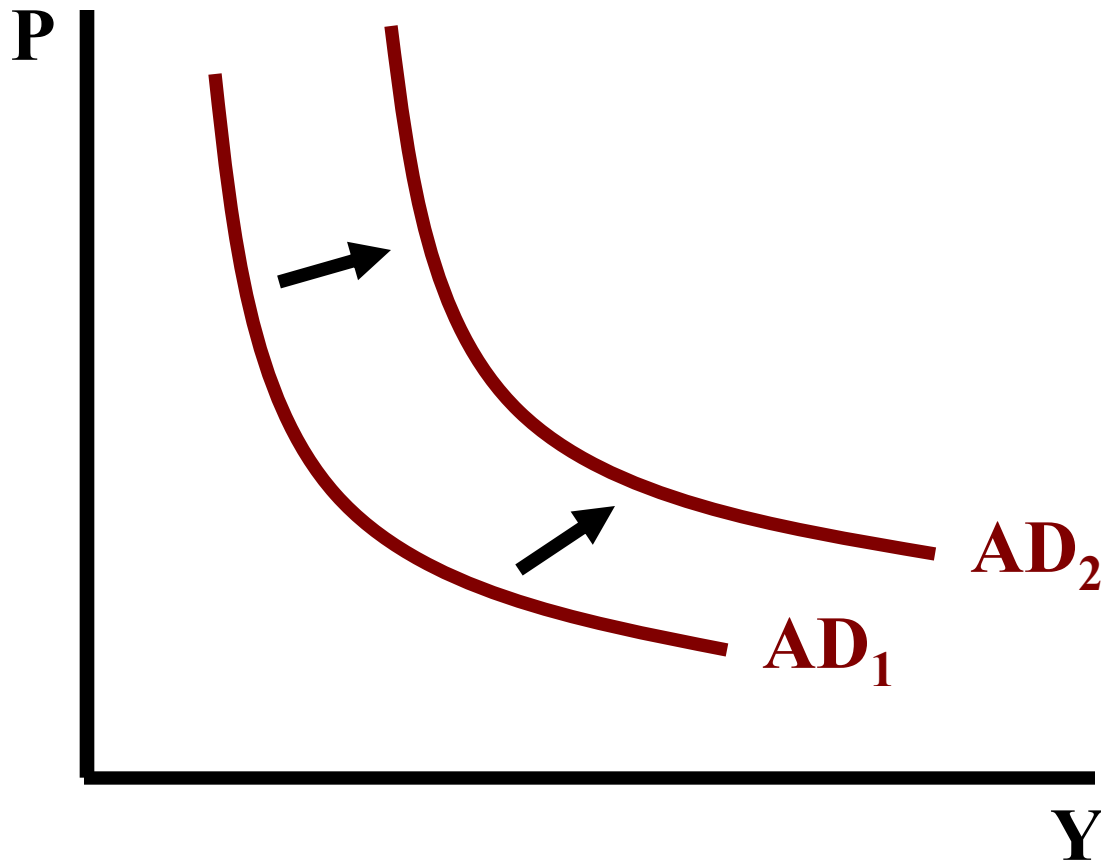
C=výdaje (spotřeba) domácností

- bohatství spotřebitelů
- očekávání spotřebitelů
- zadlužení spotřebitelů
- daně placené spotřebiteli a transferové platby

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

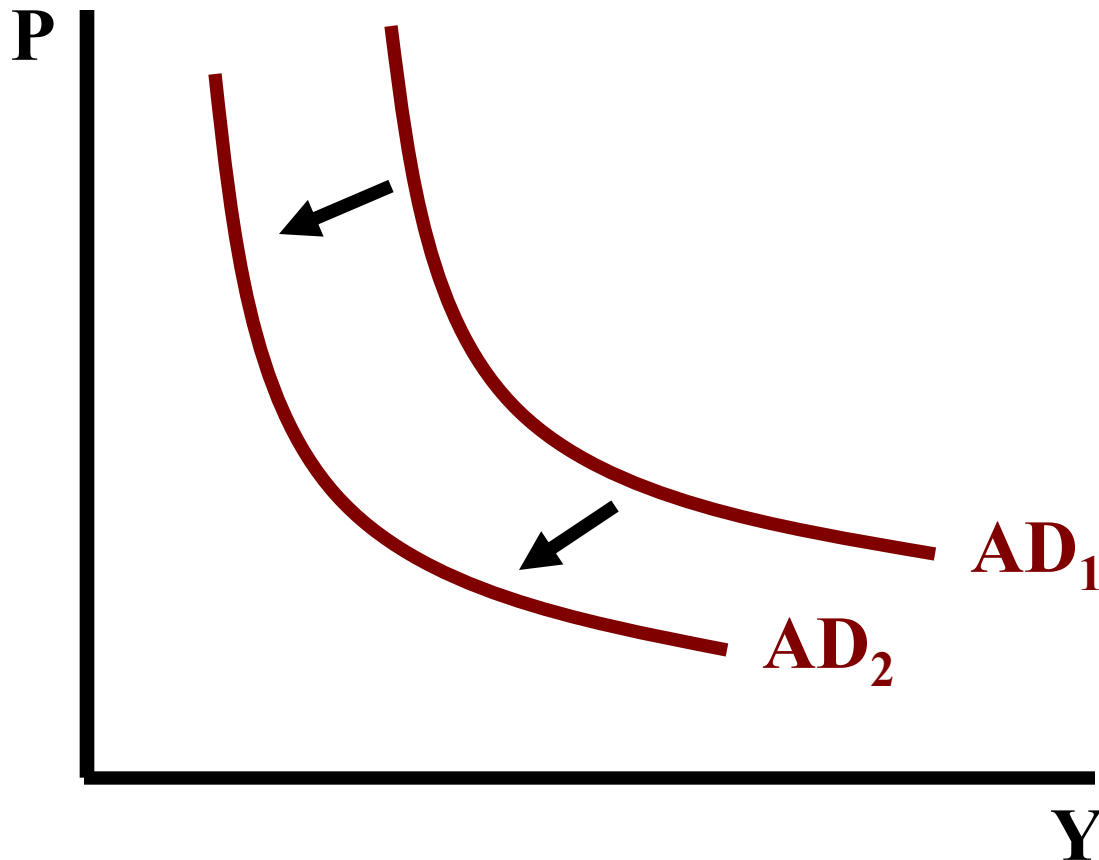
Příklad 1: pokles míry zdanění zvyšuje disponibilní důchod, a tím i spotřební výdaje => kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

Příklad 2: spotřebitelé, kteří si v minulosti vypůjčili příliš a mají tedy vysokou míru zadlužení, musejí omezit své spotřební výdaje=>kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

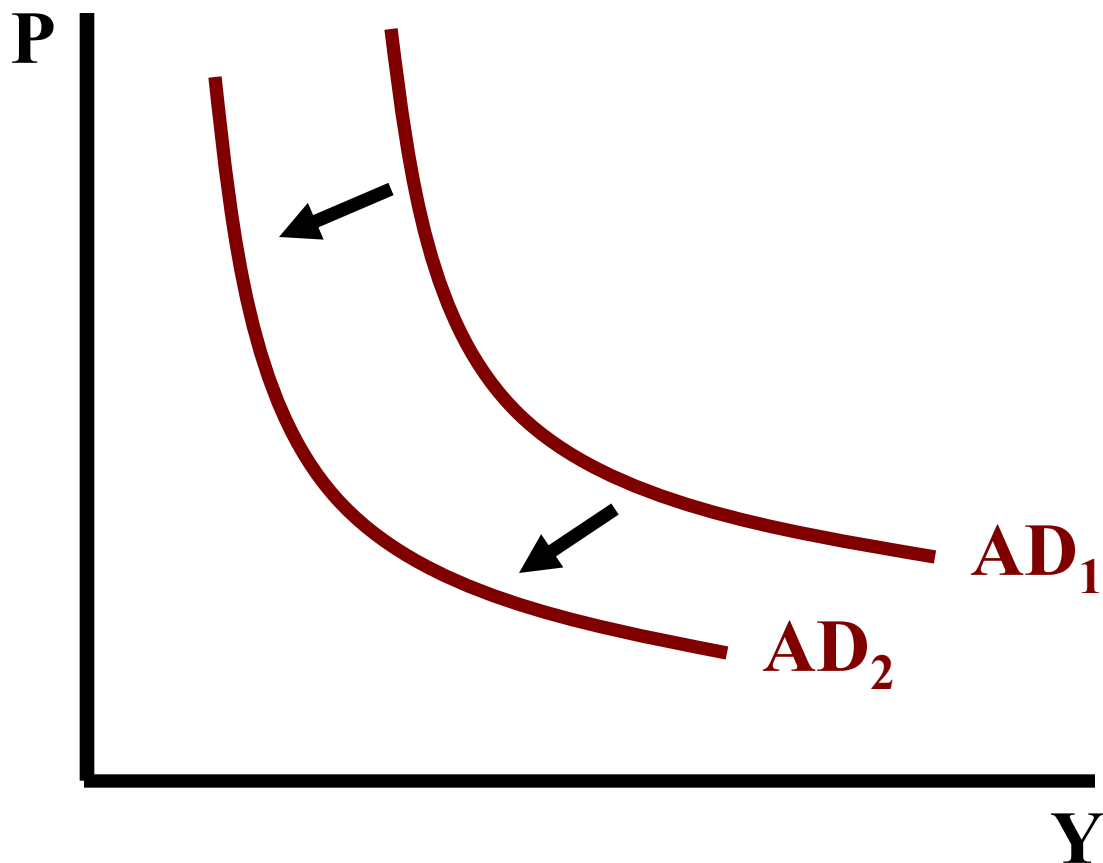
I=investiční výdaje firem

- úrokové míry
- očekávání zisků z invest. projektů
- míra zdanění firem
- objem přebytečných výrobních kapacit

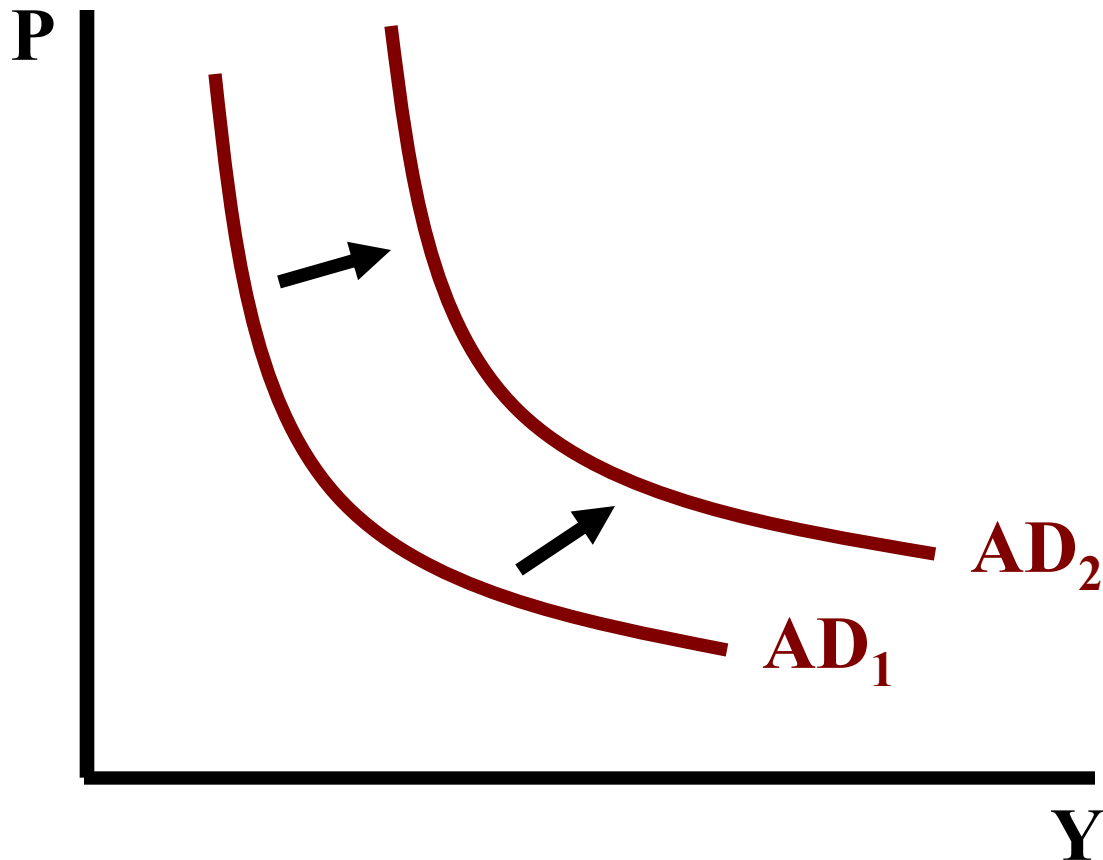
AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

Příklad 1: ↑ úrokové míry → ? ↓ nižší investiční výdaje
=> kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

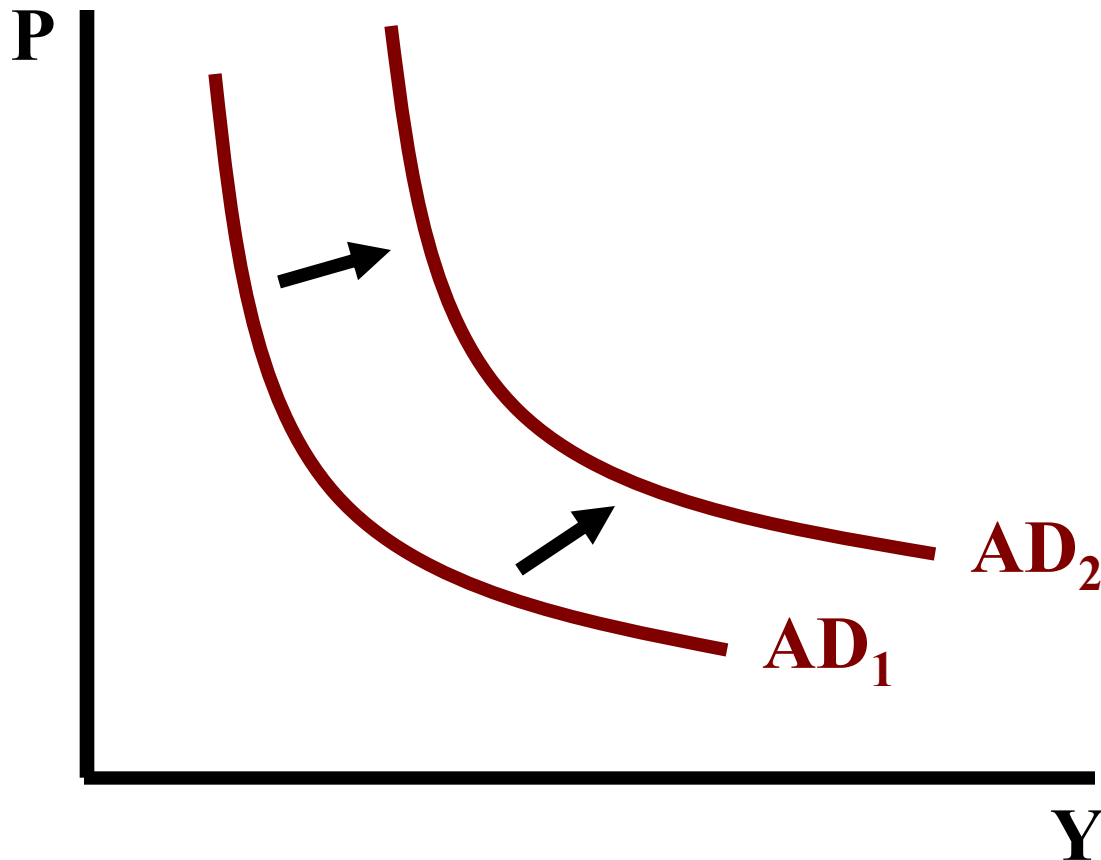
Příklad 2: ↓ zdanění firem → ↑ zisku firem ↑ investičních stimulů => kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

G=výdaje vlády na nákup statků a služeb

Příklad 1: růst vládních výdajů=>kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

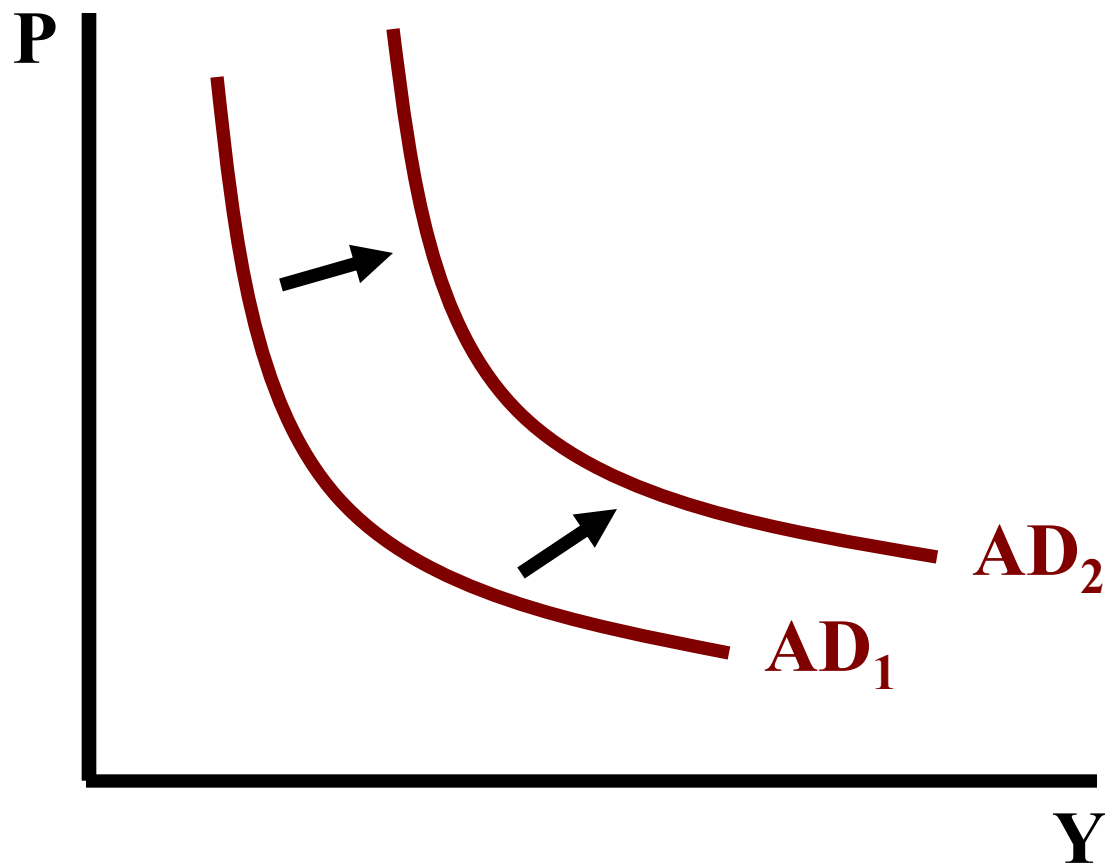
NX =výdaje na čistý export

- národní důchod v zahraničí
- měnové kurzy

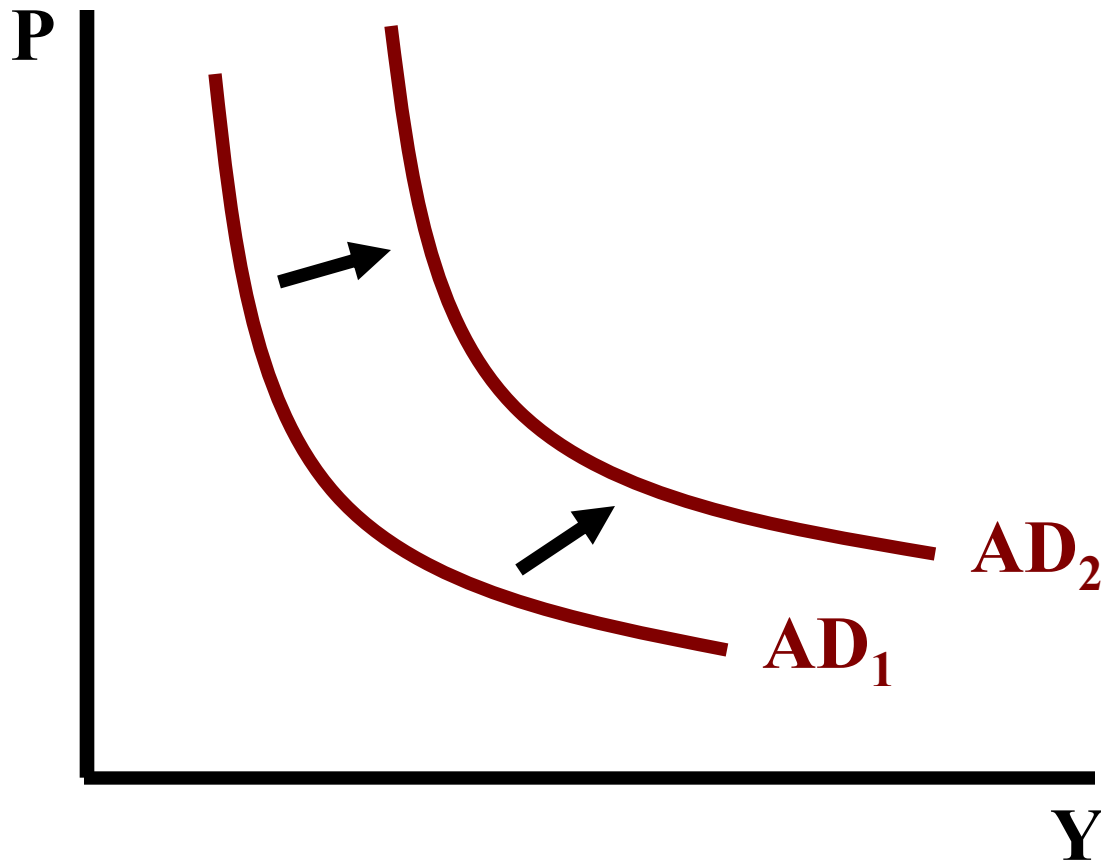
AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

Příklad 1: růst národního důchodu v zahraničí (např. Německo) => růst poptávky po zboží z ČR => kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ POPTÁVKA

Příklad 2: znehodnocení kurzu domácí měny (např. koruny vůči euru) => zboží z ČR je pro Němce levnější => kam se posune křivka AD?

AGREGÁTNÍ NABÍDKA (AS)

- Agregátní nabídka (AS) = vyjadřuje závislost nabízeného reálného produktu na cenové hladině.
- AS ukazuje, jak velký produkt budou chtít výrobci vyrábět při různých úrovních cenové hladiny
- Jaký bude tvar křivky?
- Budeme rozlišovat krátkodobou AS (nemění se ceny VF) a dlouhodobou AS

AGREGÁTNÍ NABÍDKA KRÁTKODOBÁ (SRAS)

Vícero modelů vysvětlujících rostoucí tvar SRAS:

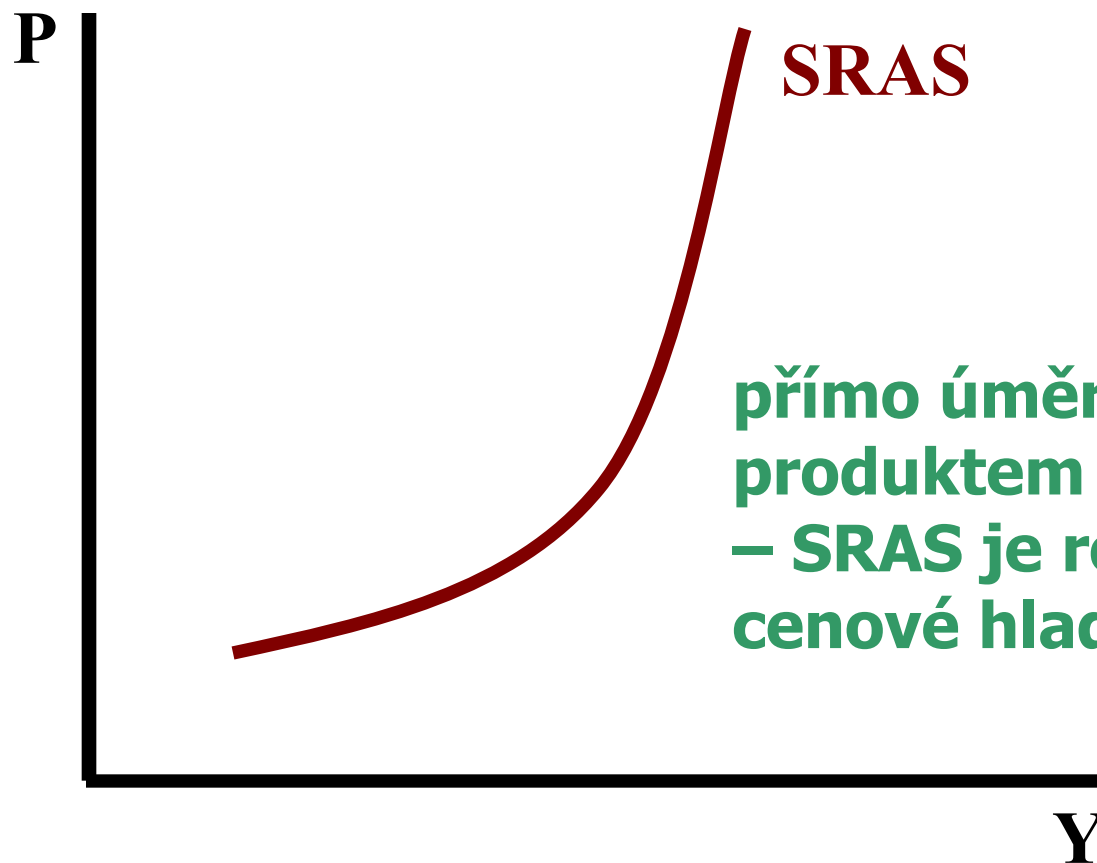
- Model založený na ***mzdové strnulosti*** (nominální mzdy jsou krátkodobě nepružné vlivem např. kolektivních mzdových dohod a trhy se tak nevyčišťují, s poklesem P je reálná mzda vyšší než kolik je firma ochotna platit=>propouštění a snižování rozsahu produkce)
- Model založený na ***mylném vnímání cenové hladiny*** (ceny i mzdy jsou sice pružné, ale ekonomické subjekty si mylně vykládají změnu cenové hladiny – např. mzdy)
- Model založený na ***neúplných informacích o cenách*** (lidé si uvědomí změny cenové hladiny se zpožděním z důvodu postupného šíření informací)

AGREGÁTNÍ NABÍDKA (AS)

AS= celkové množství produkce, které firmy nabízejí při daných cenách a mzdách

Křivka krátkodobé AS=SRAS

přímo úměrný vztah mezi produktem a cenovou hladinou
– SRAS je rostoucí funkcí cenové hladiny

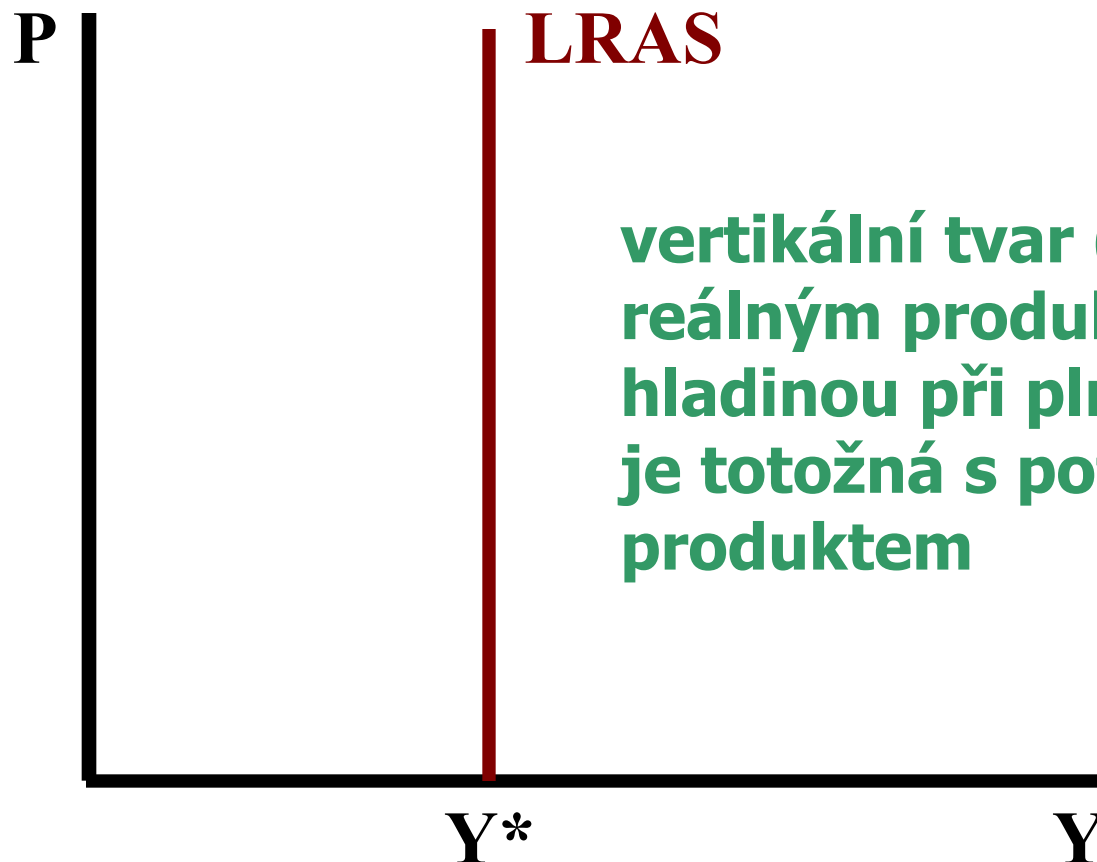
AGREGÁTNÍ NABÍDKA (AS) - KLASICKÁ

- Klasická AS ukazuje, že nabízený reálný produkt není ovlivněn změnami cenové hladiny
- **Podmínka**: ceny a mzdy jsou dokonale pružné a domácnosti mají úplné informace o cenách a mzdách
- Ekonomie tak trvale operuje na úrovni potenciálního produktu a přirozené míře nezaměstnanosti
- Jaký bude tvar křivky?
- Vertikála na úrovni Y^*
- Existuje pouze v dlouhém období

AGREGÁTNÍ NABÍDKA

Křivka dlouhodobé AS=LRAS

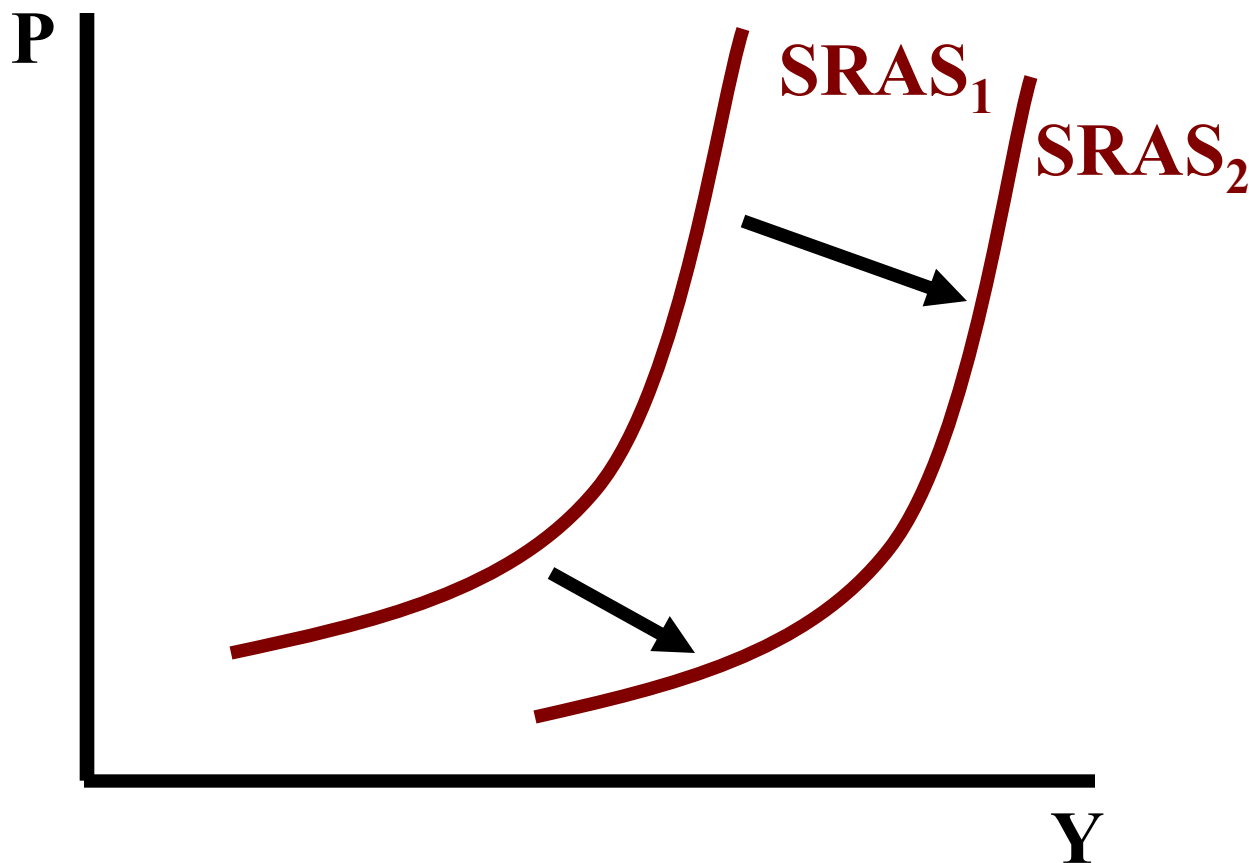
vertikální tvar (vztah mezi reálným produktem a cenovou hladinou při plné zaměstnanosti), je totožná s potencionálním produktem

AGREGÁTNÍ NABÍDKA

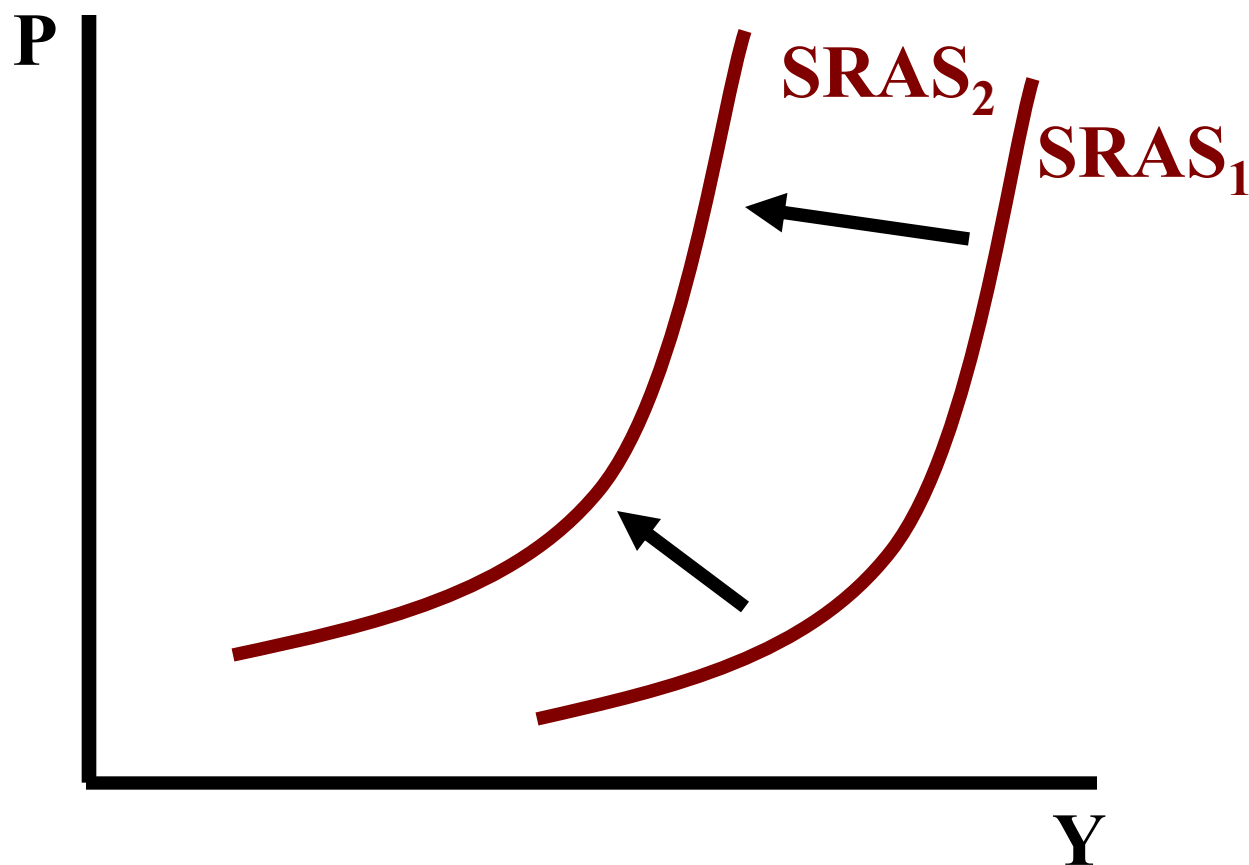
Posuny křivky AS v SR=>nabídkové šoky (pozitivní x negativní),
zpravidla změny cen VF (pouze ale posun SRAS)

Příklad 1: pokles cen surovin→ pokles nákladů firem→ při dané
cenové hladině firmy vyrobí větší množství produktu

AGREGÁTNÍ NABÍDKA

Příklad 2: růst cen ropy → zvýšení nákladů firem → při dané cenové hladině firmy vyrobí menší množství produktu

AGREGÁTNÍ NABÍDKA

Posun křivky jak v krátkém období (SRAS),
tak dlouhém období (LRAS) nastává, když:

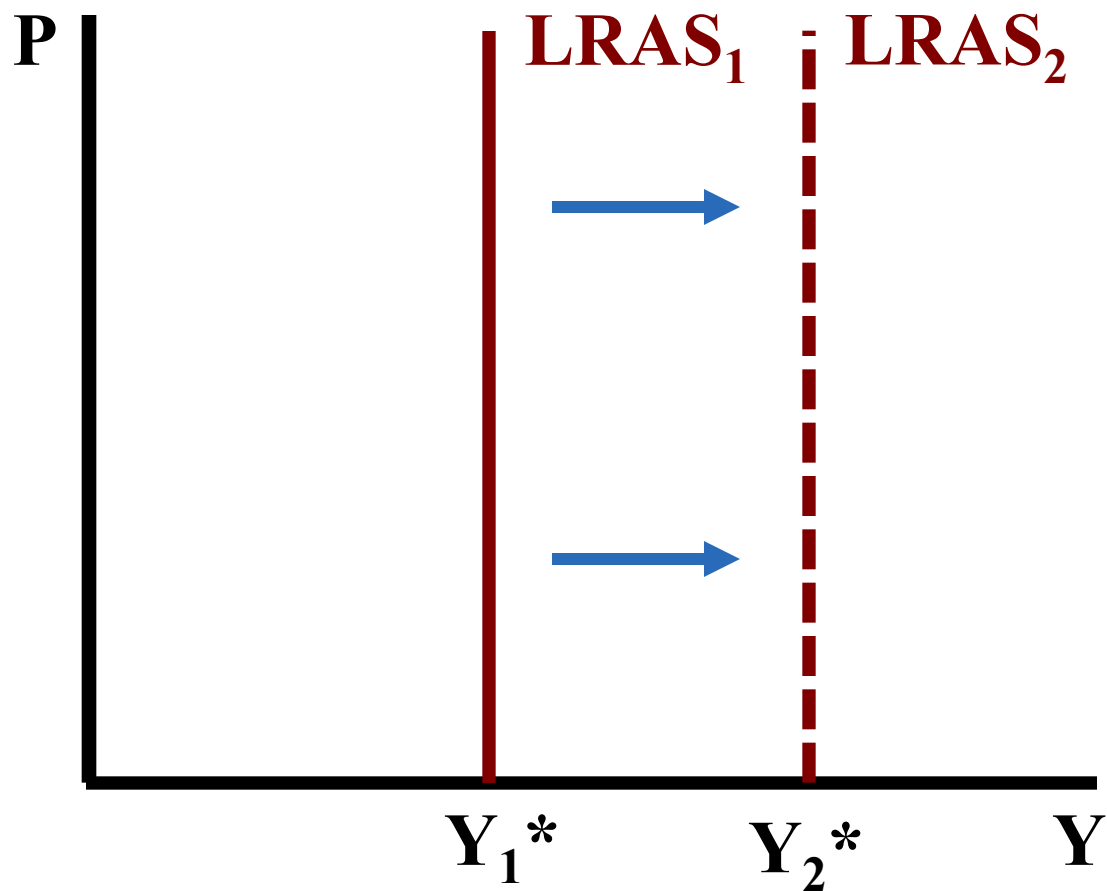
- roste pracovní síla v ekonomice,
- se zvyšuje lidský kapitál ekonomiky,
- jsou objeveny nové zdroje surovin,
- se mění pomalu strukturální skladba HDP,
- se zvyšuje kapitálová zásoba ekonomiky,
- se rozvíjí technika a technologie,
- se lepší klimatické podmínky,
- jsou posilovány podněty k práci a podnikání.

AGREGÁTNÍ NABÍDKA

Křivka dlouhodobé AS=LRAS

MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

- Analogie s mikroekonomickou dílčí rovnováhou
- Průsečík AD a AS => určuje rovnovážnou úroveň cenové hladiny (P) a rovnovážný produkt (Y)
- Pokud je cenová hladina vyšší než rovnovážná => nabízené množství Y je vyšší než poptávané => přebytek produktu
- **Makroekonomická rovnováha** = takový stav, který nesignalizuje potřebu změny
- Rovnováha v **SR** a **LR** => krátkodobá rovnováha může být pod úrovní Y^* nebo i za úrovní Y^*
- Rovnováha v LR – změny mohou být dosaženy změnou AS, ne AD (viz dále)

MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

Rovnováha v modelu AS-AD předpokládá rovnováhu na:

1. Trhu statků a služeb
2. Trhu práce a ostatních VF
3. Finančním trhu (střetává se nabídka kapitálu – úspory, s poptávkou po kapitálu – investice)

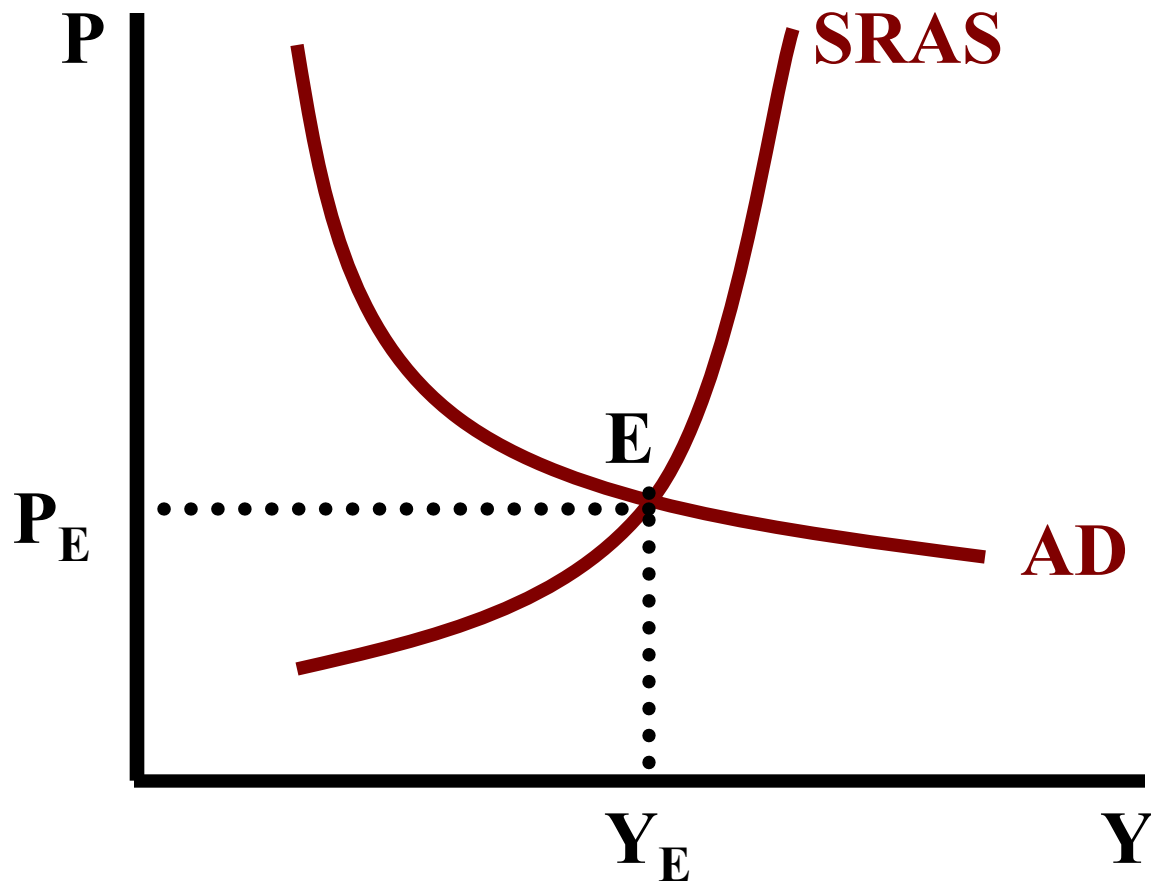
Problémy spojené s obnovováním rovnováhy:

- **Cenová pružnost**, tj. zda-li a jak rychle reagují ceny na změnu proporcí mezi S a D na dílčích trzích (např. VF)
- **Mechanismus utváření rovnováhy na finančních trzích**, čili mechanismus přeměny úspor v investice

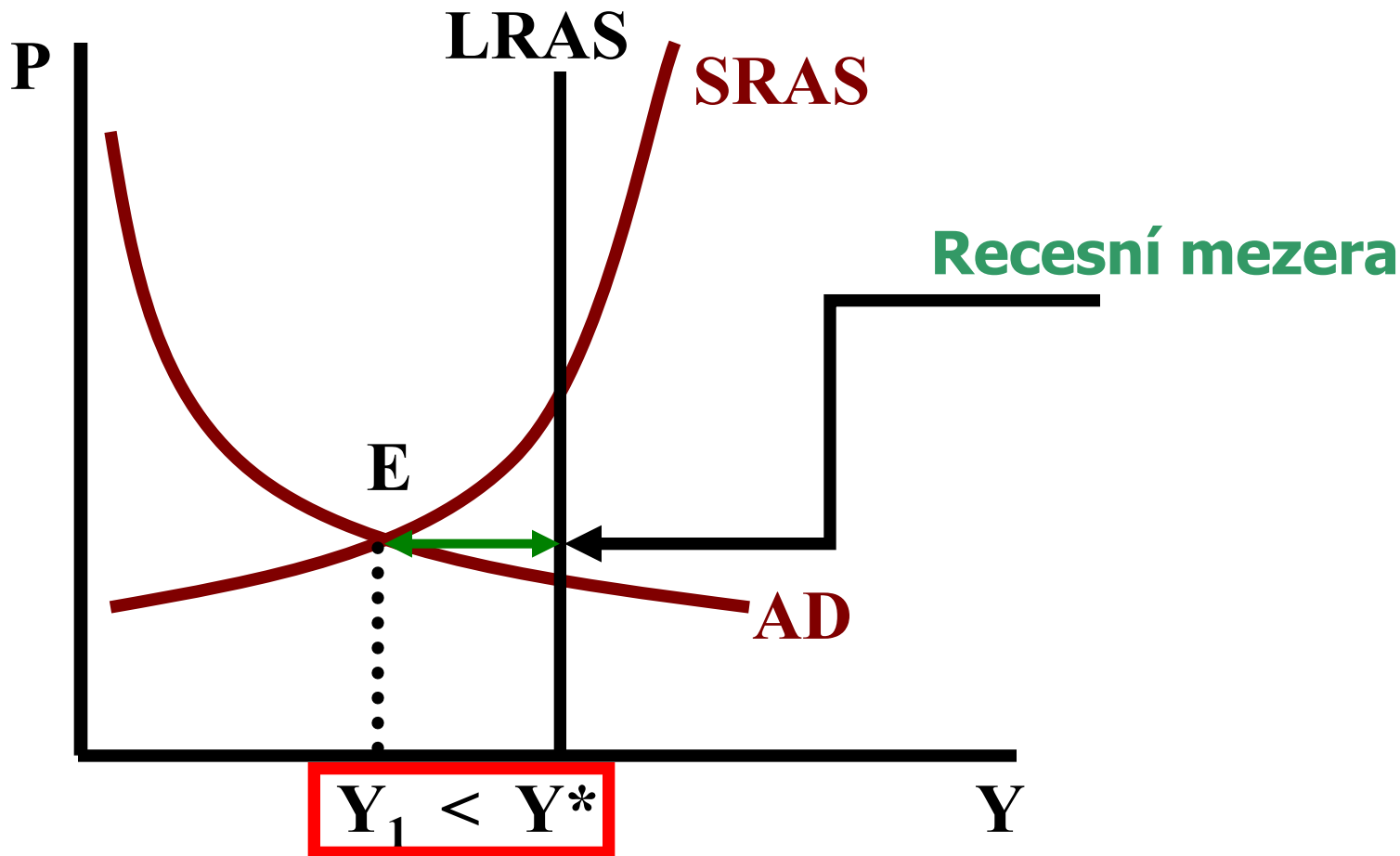
Klasický vs. keynesiánský model

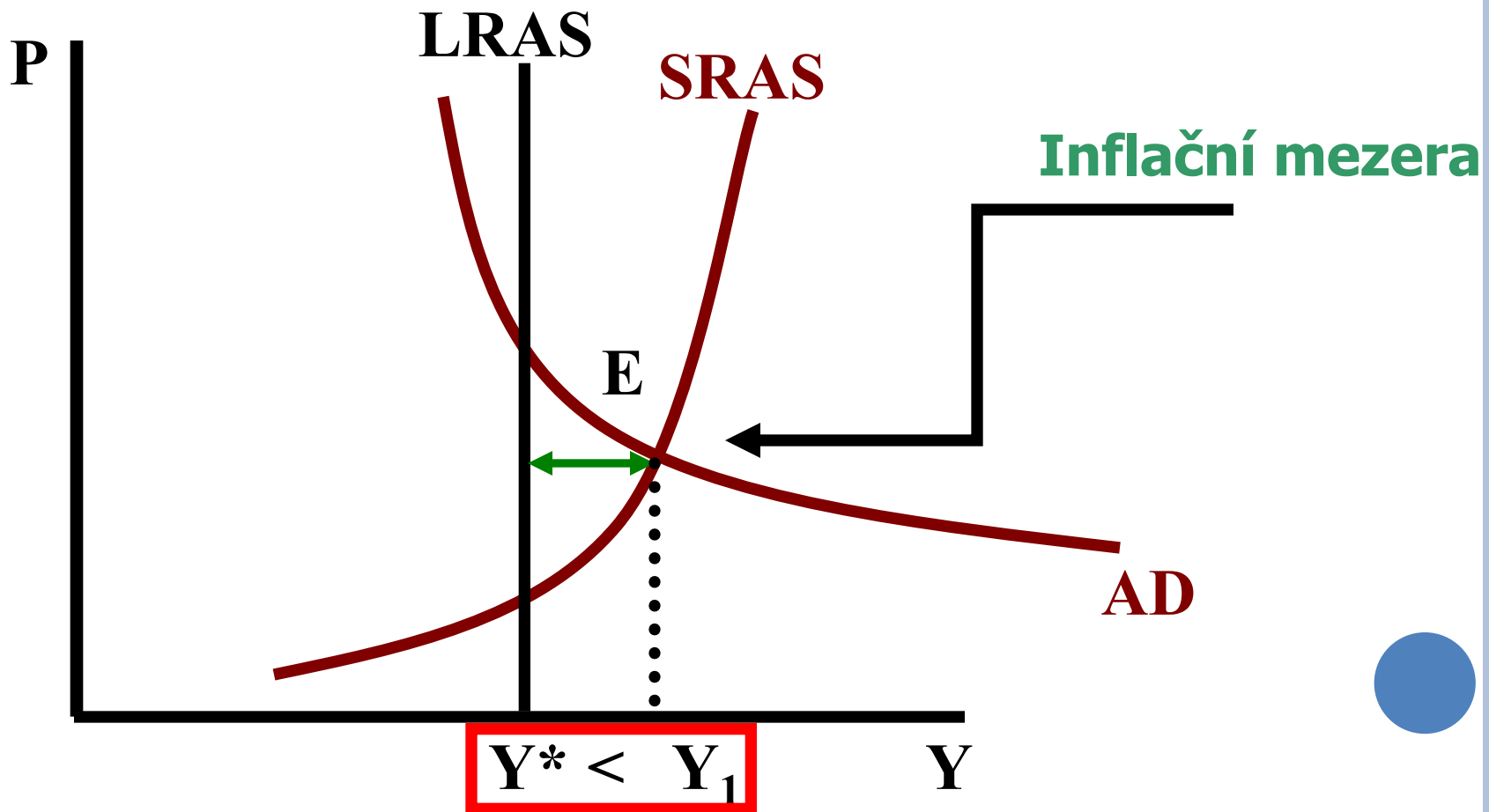
MODEL AS-AD – MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

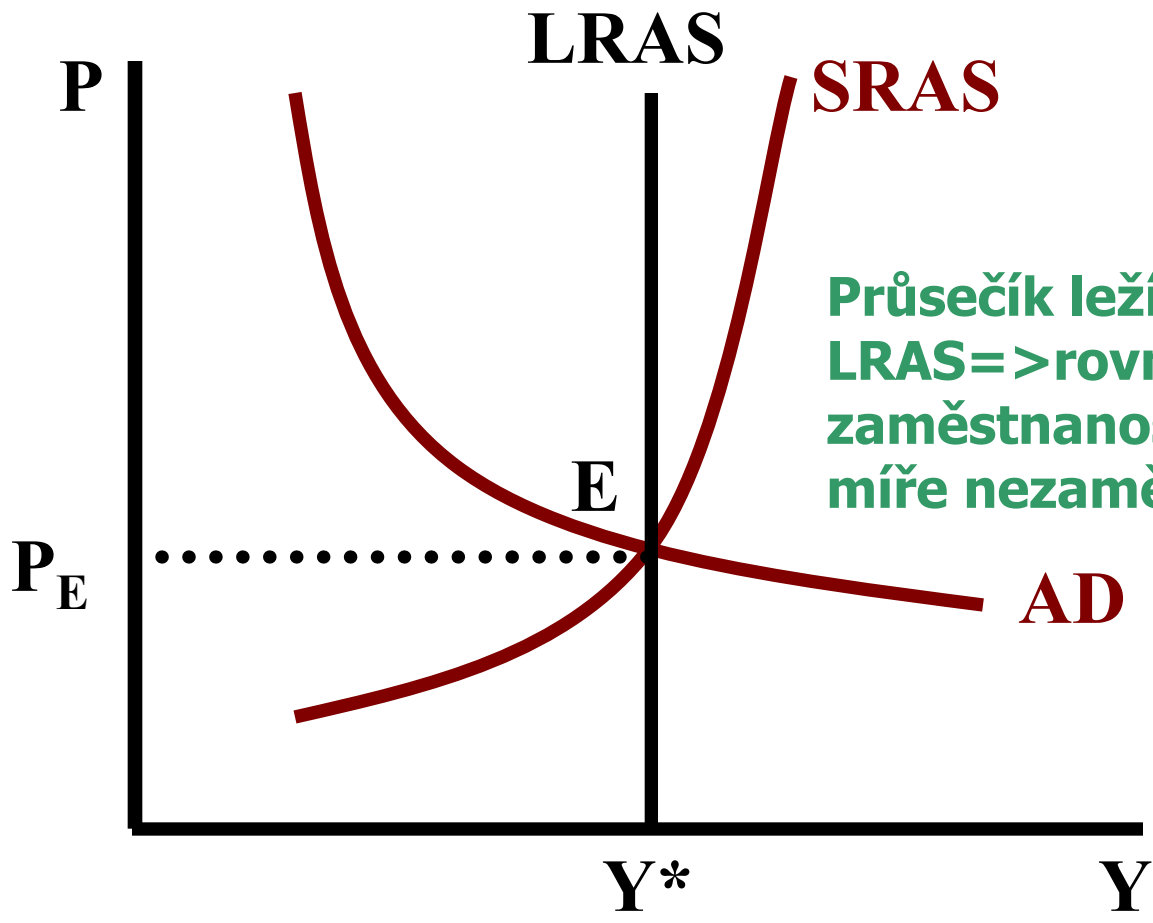
MODEL AS-AD – RECESNÍ MEZERA

MODEL AS-AD – INFLAČNÍ MEZERA

MODEL AS-AD

Průsečík leží zároveň na křivce LRAS => rovnováha při plné zaměstnanosti neboli přirozené míře nezaměstnanosti

MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

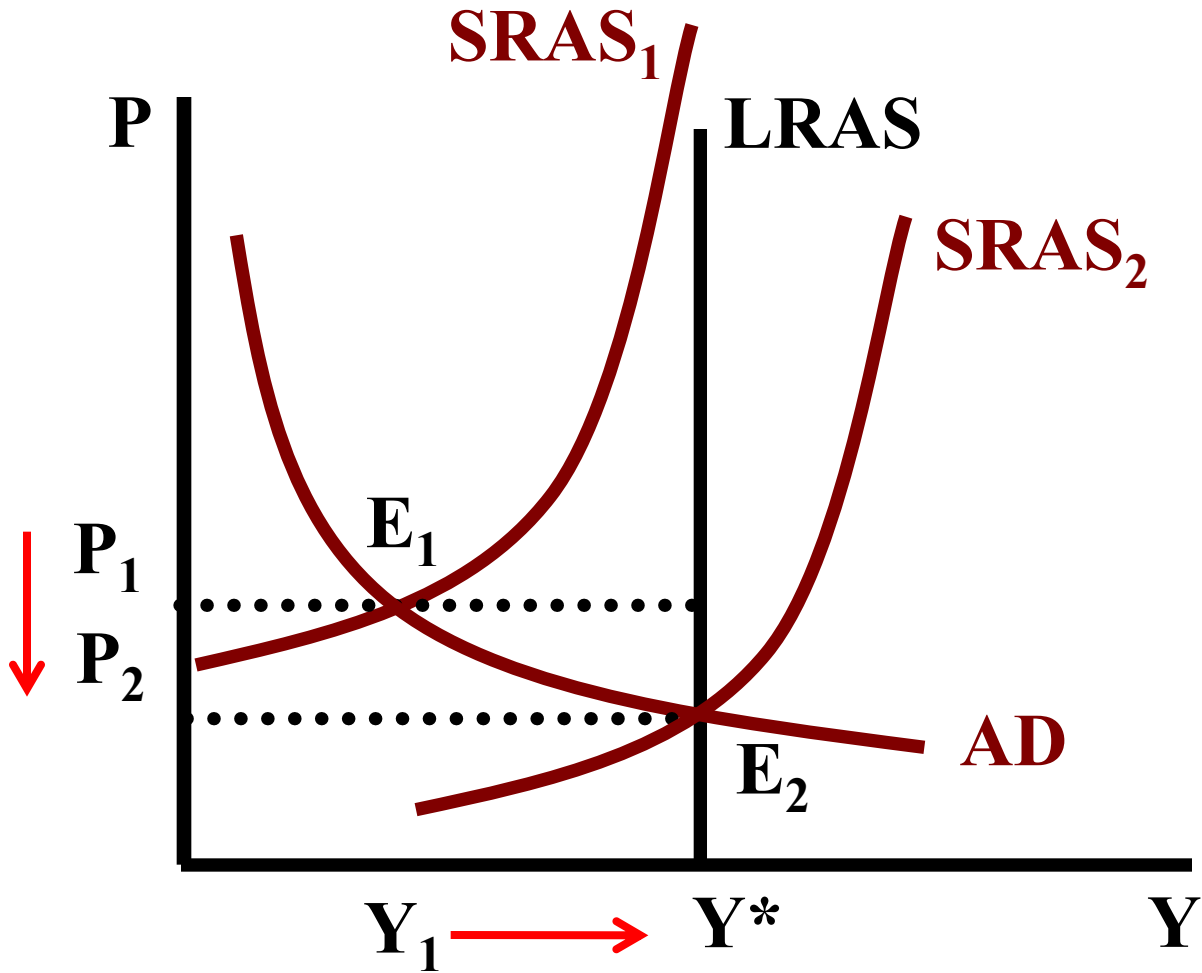
Klasické pojetí – vycházejí z těchto předpokladů:

- ***pružnost cen*** (samoregulace trhů pomocí cenového mechanismu)
- ***Vývoj úspor a investic*** výlučně dle vývoje úrokové míry (růst úrok. míry motivuje domácnosti k tvorbě S a následuje přeměna v I). Úroková míra jako vyčišťující faktor na trhu kapitálu
- ***Cenový mechanismus*** zareaguje na výkyvy AD tak, že navrátí skutečný výkon ekonomiky na úroveň potenciálu

MODEL AS-AD – OBNOVOVÁNÍ ROVNOVÁHY V KLASICKÉM PŘÍSTUPU

MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

Keynesiánci – vycházejí z těchto předpokladů:

- ***Nepružnost cen*** směrem dolů (samoregulace trhů pomocí cenového mechanismu je tak nižší)
- ***Cenová stabilita*** jako projev nedokonalosti konkurence, zejména v monopolním nebo oligopolním prostředí
- Existence cen podléhající ***státní regulaci***
- ***Vývoj úspor a investic*** není výlučně dle vývoje úrokové míry (nižší citlivost investic na úrokovou míru a úspory jsou funkcí důchodu, úroková míra není tak schopna zabezpečovat automaticky obnovu rovnováhy finančního trhu, neprobíhá automatická přeměna S v I)

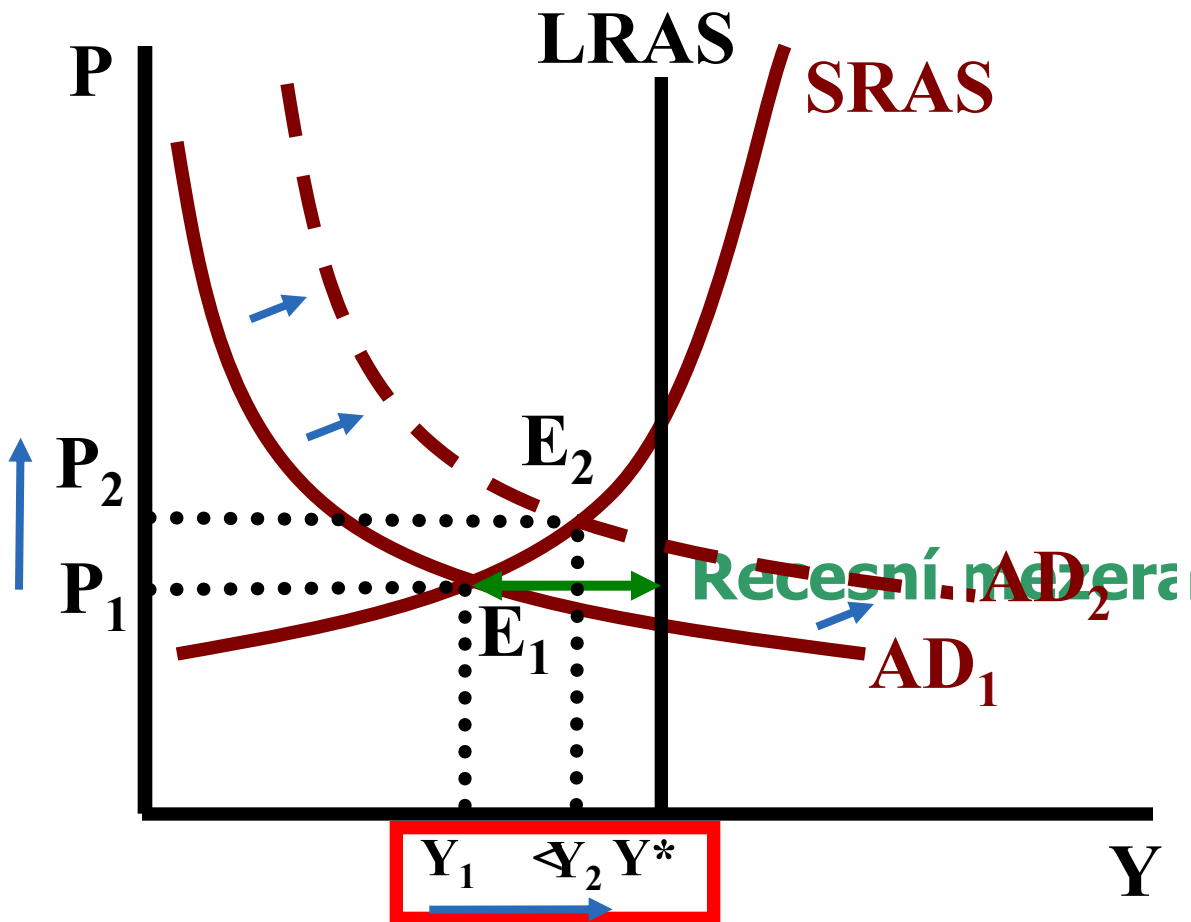
MAKROEKONOMICKÁ ROVNOVÁHA

- AD zaostává za AS => omezený výkon ekonomiky, který je pod úrovní potenciálního produktu => v ekonomice nejsou využívány výrobní kapacity a vzniká vysoká nezaměstnanost
- Příčiny: (i) zostávání výdajů na C za růstem důchodu; (ii) poruchy v mechanismu přeměny S v I; (iii) závislost I na jiných veličinách než je úroková míra (např. očekávání budoucího vývoje spojená s rizikem a nejistotou)
- Stimulací AD je možno dosáhnout úrovně výkonu ekonomiky blízkého Y^*
- Byť je tento vzestup Y doprovázen vzestupem P

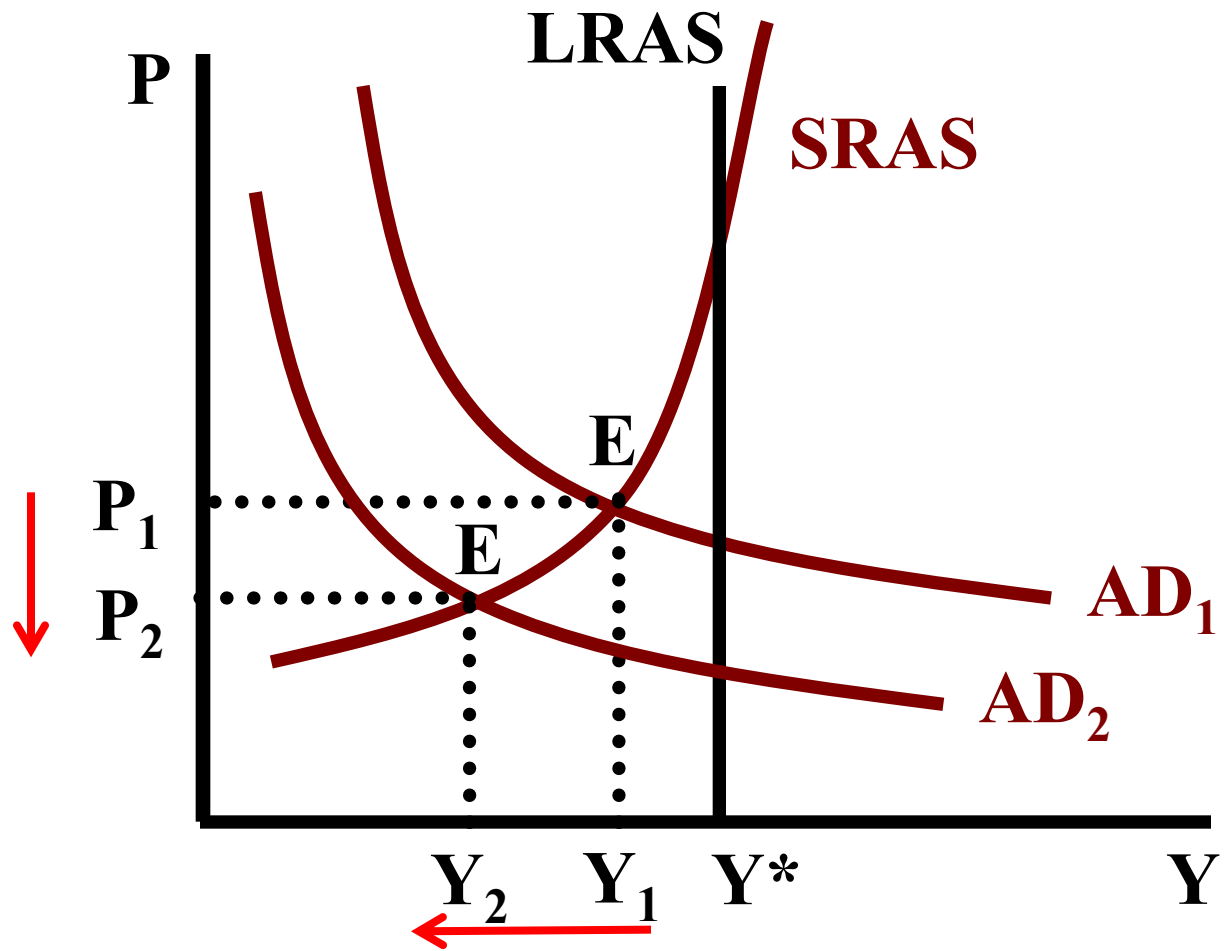

MODEL AS-AD – RECESNÍ MEZERA A STIMULACE

AD V KEYNESIÁNSKÉM MODELU

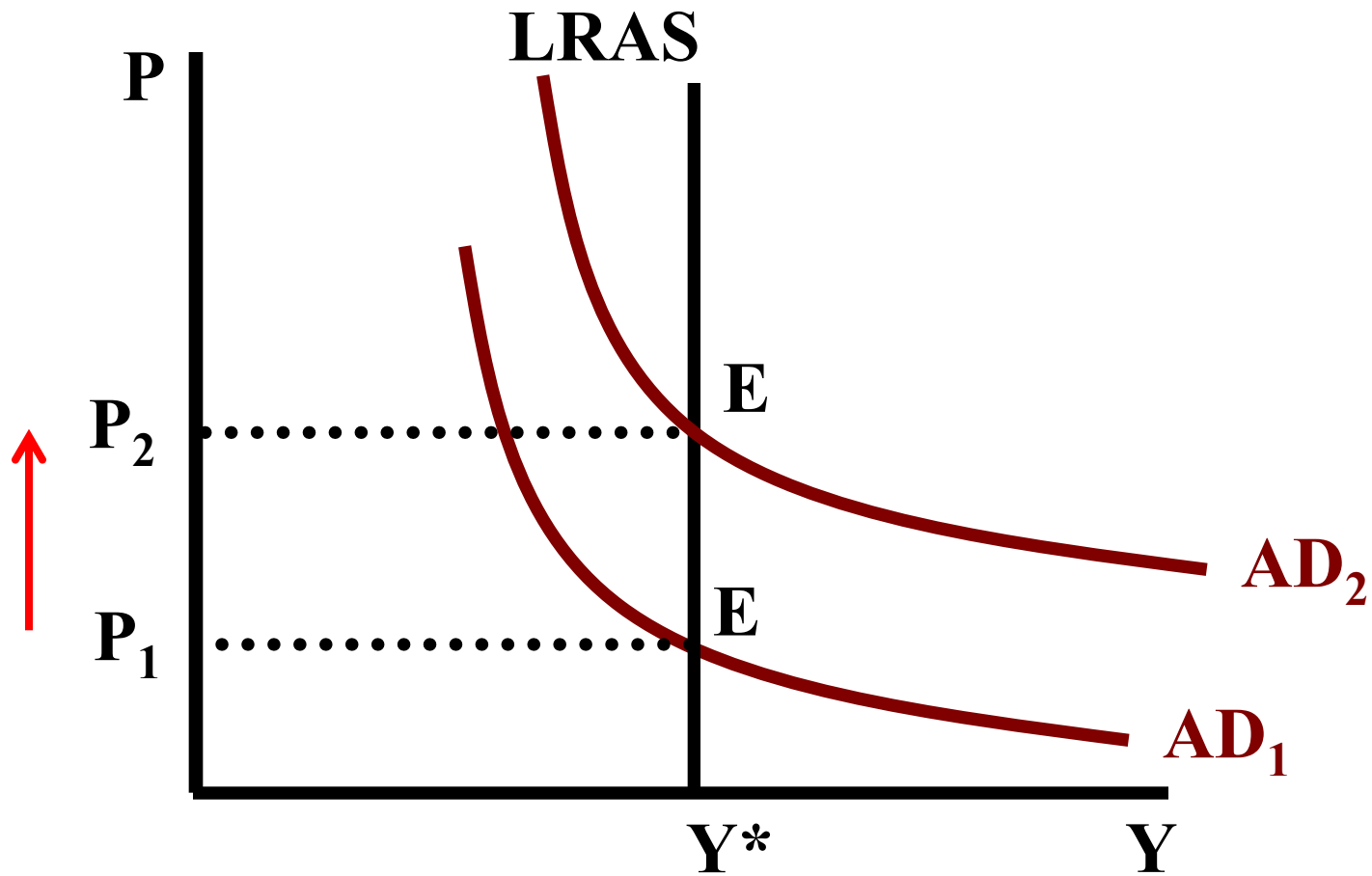

MODEL AS-AD – NEGATIVNÍ POPTÁVKOVÝ ŠOK (NAPŘ. SNÍŽENÍ G)

MODEL AS-AD – DLOUHODOBÁ ROVNOVÁHA A

POPTÁVKOVÝ ŠOK

Děkuji za pozornost a
přeji hezký den

